

Programma Sint Sebastiaanskapel Oude Kerk te Amsterdam, 17 mei – 17 juni 2019

Burgemeester Halsema wil een toekomstvisie op de Amsterdamse binnenstad. Aanleiding zijn de verwickelingen op de Wallen. Volgens de burgemeester kan met maatregelen voor de korte termijn slechts de ergste overlast worden bestreden. Middellange termijn maatregelen moeten passen in een breder perspectief. Daartoe heeft zij Zef Hemel, bezetter van de Wibautleerstoel aan de Universiteit van Amsterdam, gevraagd een wervend en tegelijk realistisch toekomstbeeld te ontwikkelen voor de hele historische binnenstad van Amsterdam.

Zef Hemel zal tot aan de zomer van 2019 met zoveel mogelijk mensen spreken. Als eerste oefening heeft hij zijn studenten gevraagd om ruim veertig portretten van willekeurige personen in de binnenstad te maken. mensen die de studenten toevallig aantreffen in achttien verschillende buurten in de acht vierkante kilometer begrensd door de Singelgracht werden door hen geïnterviewd. Begin maart vonden de gesprekken plaats. Samen geven de portretten een getrouw beeld van het alledaagse leven in de binnenstad anno 2019: ervaringen, angsten, klachten, belevenissen, noties, maar ook ideeën en verlangens van zeer uiteenlopende mensen.

De komende maand – van 17 mei tot 17 juni – zal Hemel in de Oude Kerk verblijven. Daar, op Oudekerksplein nummer 25, wil hij nog eens naar tachtig mensen luisteren: bewoners, ondernemers, functionarissen, bezoekers. Allen zijn door hem persoonlijk uitgenodigd. Ook mensen die de binnenstad mijden zal hij om hun visie vragen. Deze gesprekken zijn vertrouwelijk.

Vrij toegankelijk voor het publiek zijn daarentegen in totaal elf publieksavonden die Hemel in de Sint Sebastiaanskapel van de Oude Kerk tussen 17 mei en 17 juni organiseert. Voor elke avond heeft hij twee bijzondere sprekers uitgenodigd. Elke avond staat een ander thema centraal. Amsterdammers zijn van harte uitgenodigd om te komen luisteren. Aanmelden is niet nodig. Maar vol is vol.

Door al deze gesprekken en interviews hoopt Hemel zich een beeld te vormen van wat er aan de hand is in de binnenstad, wat zich daar ontwikkelt en wat zich misschien aan het oog onttrekt. Als een detective zal hij het recente verleden proberen te reconstrueren. Ook wil hij weten hoe uiteenlopende mensen vanuit heel verschillende perspectieven naar de binnenstad kijken. Het gaat hem om persoonlijke verhalen. Details zijn voor hem even belangrijk als grote lijnen. Hiermee probeert hij te ontdekken hoe de toekomst zich misschien óók kan ontfouwen. Die ligt immers niet vast.

Begin september zal Hemel de door hem (en velen) ontwikkelde toekomstvisie aan de burgemeester voorleggen en daarna, op ieders uitnodiging, aan de stad. Zo wil hij de weg vrijmaken voor een toekomst die door veel mensen wordt gewenst en tegelijk voor mogelijk wordt gehouden.

Tip: het kan fris zijn in de kerk, dus trek warme kleren aan.

Maandag 20 mei 20 – 21.30 uur

Over grootstedelijkheid en kleinschaligheid

Wat maakt de historische binnenstad van Amsterdam zo bijzonder? Wat betekent het een hart te zijn van een echte wereldstad? Is er wel sprake van grootstedelijkheid? Zo ja, waar hebben we het dan over? Waar moeten we vooral zuinig op zijn? En wat moet beslist anders? Over wonen, uitgaan, winkelen en werken in de mooiste binnenstad van de wereld.

Gasten: Ronald Ockhuysen en Sjoerd Soeters

Ronald Ockhuysen is sinds 2015 hoofdredacteur van Het Parool. Onder zijn leiding werd de Amsterdamse krant grootstedelijk, in 2017 èn in 2018 zelfs uitgeroepen tot 'World's best designed newspaper'. Ockhuysen studeerde Culturele studies aan de Universiteit van Amsterdam.

Sjoerd Soeters is architect en eigenaar van PPHP te Amsterdam. Soeters is niet alleen de ontwerper van o.a. Java-eiland, het nieuwe winkelcentrum van Zaanstad en Mariënborg, het nieuwe winkelhart van Nijmegen, maar ook opiniemaker als het gaat om stedelijke (ruimtelijke) kwaliteit.

Dinsdag 21 mei 20 – 21.30 uur

Over veiligheid, gedrag, gedragsverandering

Hoe werkt drugstoerisme? Hoe kunnen jongeren de verleiding weerstaan? Hoe wapenen bewoners van de binnenstad zich tegen overlast en geweld en hoe passen mensen zich aan? Heeft wonen überhaupt nog een toekomst in de binnenstad? Kunnen conflicten ook energie geven? En hoe kan de gemeente hiervan gebruik maken? Over kleine en grote strategieën die werken.

Gasten: Erik Heijdelberg en Nanke Verloo

Erik Heijdelberg is sinds 2013 voorzitter van de Raad van Bestuur van de William Schrikker Groep die jeugdzorg aanbiedt in heel Nederland (o.a. voor jeugdbescherming en jeugdreclassering). In 2009 werd hij verkozen tot 'Overheidsmanager van het jaar'.

Nanke Verloo is universitair docent Urban Planning aan de Universiteit van Amsterdam en doet etnografisch onderzoek rond conflicten in steden. Voor haar proefschrift ontving ze in 2015 de Van Poeljeprijs van de Vereniging voor Bestuurskunde.

Donderdag 23 mei 20 – 21.30 uur

Over wandelen, verplaatsen op wielen, openbaar vervoer

Welke rol speelt mobiliteit in de centrumfunctie van de binnenstad? Welk effect heeft de Noord-Zuidlijn op de toekomstige ontwikkelingen? Is een autoluwe binnenstad mogelijk? Hoe ziet die er uit? En is het openbaar vervoer op zo'n toekomstbeeld berekend? Hoeveel fietsen kan de binnenstad aan? En taxi's? En hoe staat het met de kades en bruggen? Over de mogelijkheden van rijden, glijden, verblijven en flaneren.

Gasten: Alexandra van Huffelen en Katelijne Boerma

Alexandra van Huffelen is algemeen directeur bij het GVB Amsterdam en oud-wethouder van Duurzaamheid, Binnenstad en Buitenruimte in Rotterdam. Ze wil de Amsterdamse trams, bussen en metro's klaar maken voor de toekomst.

Katelijne Boerma is docent Sport, Management en Ondernemen aan de Hogeschool van Amsterdam. Sinds 2017 is ze fietsburgemeester van Amsterdam. Haar missie is dat elk Amsterdams kind zich kan ontwikkelen tot een competente fietser.

Maandag 27 mei 20 – 21.30 uur

Over digitalisering, algoritmes, camera's

Welke invloed hebben digitale middelen - schermen, oordopjes, interfaces - op ons verplaatsingsgedrag? Gaan algoritmes ons dagelijks leven bepalen? Gaan ze niet alleen onze bankrekening, maar ook ons reis- en winkelgedrag sturen? En hoe worden we daarbij gevolgd: door camera's en sensoren? Wordt het veiliger, beter, overzichtelijker? Of juist drukker, chaotischer, anoniemer?

Gasten: Martijn de Waal en Ger Baron

Martijn de Waal is lector Play & Civic Media aan de Hogeschool van Amsterdam. Daarnaast is hij oprichter van The Mobile City, een onafhankelijke groep die onderzoek doet naar mobiele media en stedelijk ontwerp. Zijn stelling is dat media architectuur de waarde van publieke ruimtes voor verblijf en ontmoeting kan verbeteren.

Ger Baron is sinds 2014 Chief Technology Officer van de gemeente Amsterdam. Met een klein team probeert hij antwoord te vinden op de vraag wat Amsterdam moet doen met de technologische innovaties die op haar afkomen.

Dinsdag 28 mei 20 – 21.30 uur

Over jongerencultuur, de Bijlmer en het Hembrugterrein

Hoe programmeren de Melkweg, Paradiso en andere culturele instellingen voor jongeren? Komen jongeren uit de Bijlmer of uit Nieuw-West nog wel in de binnenstad? En als die binnenstad almaar duurder wordt, komt er dan überhaupt iemand nog voor cultuur? Zijn er niet veel alternatieven? Dus wat willen jongeren en wat is de toekomst van cultuur in de binnenstad?

Gasten: Angelo Bromet en Kim Tuin

Angelo Bromet is sinds 2018 programmeur Performing Arts & Talentontwikkeling bij De Melkweg. Hij was onder andere oprichter van Dutch Soil Bookings en werkte als jongerenbegeleider in Amsterdam Zuidoost, waar hij onder andere productieleider bij NoLIMIT was. Angelo is een expert op gebied van urban- en jongerencultuur.

Kim Tuin is sinds 2018 artistiek leider van Het Hem, het nieuwe culturele centrum in de oude kogelfabriek op het Hembrugterrein. In 2015 trad ze aan als directeur van stichting NDSM-werf. In het verleden was ze directeur van Club Trouw aan de Wibautstraat. Ze vindt dat musea hun nek moeten uitsteken.

Maandag 3 juni 20 – 21.30 uur

Over nachtleven, uitgaanscultuur, vrije experimenteerruimte

Het Amsterdamse nachtleven is wereldberoemd: veelzijdig, kosmopolitisch, slaapt nooit. Wat is er precies zo goed aan? Maar ook, wat schort eraan? Hoe is de situatie op het Rembrandtplein, het Leidseplein, de Wallen? Bestaat er zoiets als clubtoerisme? Welke invloed hebben de 24-uursvergunningen binnen en buiten het centrum? Is er nog wel voldoende vrije experimenteerruimte in de binnenstad? Hoe kunnen we dat regelen?

Gasten: Shamiro van der Geld en Isis van der Wel

Shamiro van der Geld is in 2018 gekozen tot nachtburgemeester van Amsterdam. Hij is geboren en getogen in de Kadijkenbuurt en heeft gewerkt als televisiepresentator, acteur, theatermaker en organiseert feesten zoals LAPA en Cantina. Als nachtburgemeester is hij een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente als het gaat om kwesties rond het nachtleven.

Isis van der Wel, bekend onder de artiestennaam DJ Isis, is een Nederlandse dj en producer. Ze is een pionier in de dancescene en een pleitbezorger van vrije experimentele ruimte in de stad. Ze staat aan de wieg van het 24-uursvergunningenbeleid van de gemeente.

Dinsdag 4 juni 20 – 21.30 uur

Over onderwijs, kennis, verdieping, stilte

Onderwijs en wetenschap spelen vanouds een belangrijke rol in de binnenstad. De Universiteit van Amsterdam is een regelrechte smaakmaker, de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten met zijn Academie van Bouwkunst, Conservatorium, Academie voor Theater en Dans, Nederlandse Filmacademie voedt de grootstedelijke culturele infrastructuur. De universiteit bouwt op dit moment twee campussen. Die rond het Binnengasthuisterrein zal worden gedomineerd door de nieuwe Universiteitsbibliotheek. Wat gaat dit betekenen? Wat zijn de kansen? Hoe kunnen we deze belangrijke functie behouden en versterken?

Gasten: Maria Heijne en Madeleine Maaskant

Maria Heijne is sinds 2013 directeur van de Universiteits Bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam en HvA. In het verleden was ze onder andere directeur van de bibliotheek van de Technische Universiteit Delft, en daarmee de eerste vrouwelijke UB-baas in Nederland. Aan het Singel bereidt ze de verhuizing voor van de UB naar het Binnengasthuisterrein. Ze denkt na over de verhouding tussen de fysieke bibliotheek en de digitale.

Madeleine Maaskant is sinds 2015 directeur van de Academie van Bouwkunst aan het Waterlooplein. Ze studeerde bouwkunde aan de TU Delft. Madeleine is tevens voorzitter van Stichting Archprix en Archiprix International, het samenwerkingsverband van onderwijsinstellingen op het gebied van architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Woensdag 5 juni 20 – 21.30 uur

Over winkelen, ondernemen, eten, drinken

De binnenstad is ondenkbaar zonder winkels. Al vierhonderd jaar bepalen de winkels van de Kalverstraat en Nieuwendijk het beeld van kopende en verkopende Amsterdammers. Binnenstadbewoners koesteren hun winkels om de hoek. Maar wat doet toerisme met de winkelvoorzieningen? En hoe beïnvloedt internet ons winkelgedrag? Is er sprake van een opmars van de horeca? En waar komen al die ketens vandaan? Komen mensen straks nog wel naar het centrum om te winkelen?

Gasten: Tony Wijntuin en Cees Holtkamp

Tony Wijntuin is oprichter en eigenaar van WYNE Strategy & Innovation. Sinds 2009 adviseert hij gemeenten en ondernemers over de toekomst van winkelgebieden. Tony is onder andere juryvoorzitter van de NRW Marketing Awards 2019 van de Nederlandse Raad voor Winkelcentra.

Cees Holtkamp is banketbakker en voormalig eigenaar van Patisserie Holtkamp, de legendarische winkel aan de Vijzelgracht die hij in 1969 begon met zijn vrouw en die nu al 16 jaar gerund wordt door zijn dochter Angela en schoonzoon Nico. Holtkamp's garnalenkroket werd in 1996 en 1998 uitgeroepen tot beste garnalenkroket van Nederland. De koninklijke familie is vaste klant.

Dinsdag 11 juni 20 – 21.30 uur

Over vastgoed, dynamiek, veranderende functies

Door het enorme succes van Amsterdam en de binnenstad in het bijzonder stijgen de vastgoedprijzen. Beleggers kopen panden, misschien wel straten op. Steeds meer bekende winkels en geliefde voorzieningen lijken het loodje te leggen. Straten en buurten veranderen snel van karakter. Is hier iets aan te doen? Kunnen we het gebruik van panden nog wel bepalen? Brengen prijsstijgingen ons ook voordelen? Laten we kansen liggen?

Gasten: Lesley Bamberger en André van Stigt

Lesley Bamberger is eigenaar van Kroonenberg Groep, een vastgoedbedrijf in Amsterdam met een portefeuille van circa 2,4 miljard euro. Zijn Kroonenberg Groep is onder andere eigenaar van de Kalvertoren, het voormalige hoofdkantoor van de KAS Bank aan de Nieuwezijds Voorburgwal en het winkelcentrum Gelderlandplein. In 2013 was hij winnaar van de Vastgoedmarkt Award. Reden: zijn vaste koers.

André van Stigt is architect-directeur van Buro van Stigt. Als geen ander heeft zijn architectenbureau de afgelopen dertig jaar een stempel gedrukt op de transformatie van Amsterdam. Veel monumentale gebouwen kregen door zijn toedoen een nieuwe bestemming. In 2009 ontving Van Stigt de Gouden Piet Kranenberg Ring, in 2014 ontving hij de IJ-Prijs en in 2016 de Cultuur Business Award.

Donderdag 13 juni 20 – 21.30 uur

Over de binnenstad van buiten

Niet iedereen is nog langer op de Amsterdamse binnenstad gericht. De metropoolregio groeit snel en in alle richtingen. Steeds meer regionale centra in de regio doen van zich spreken. De bevolking in de buitenwijken en buurgemeenten verandert van samenstelling en karakter. Hoe kijken mensen van buiten naar de Amsterdamse binnenstad? Welke positie zien zij voor de historische binnenstad als mogelijkheid? Een blik op de binnenstad vanuit het provinciehuis in Haarlem en achter de Slotterplas.

Gasten: Yassine Boussaid en Joke Geldhof

Yassine Boussaid is vanaf februari dit jaar de nieuwe directeur van Theater de Meervaart in Osdorp. Boussaid groeide op in Osdorp, studeerde politicologie en geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en werkte bij de afdeling Kunst en cultuur van de gemeente. In 2014 maakte hij de overstap naar de Meervaart, waar hij onder meer het Ud Festival organiseerde. Programmering, bezoek en organisatie wil hij nóg diverser maken.

Joke Geldhof is sinds 2011 lid van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland voor D66, de laatste jaren verantwoordelijk voor financiën, ruimtelijke ordening en wonen. Als gedeputeerde is ze een pleitbezorger van binnenstedelijk bouwen. Geldhof studeerde af aan de HTS Confectie Industrie. Haar vader kwam van de Westelijke Eilanden, haar moeder van Kattenburg. Zelf woont ze in Amsterdam Nieuw-West.

Vrijdag 14 juni 20 – 21.30 uur

Over gastvrijheid, vreemdelingenverkeer, toerisme

Hoeveel toeristen kan de binnenstad verdragen? Gaan we Venetië en Barcelona achterna? Kunnen we het beeld van Amsterdam als de stad van 'seks, drugs en rock & roll' enerzijds en van vrijheid en tolerantie anderzijds nog wel overeind houden? Wat doen we met Airbnb? Hoe staat het met de spreekwoordelijke gastvrijheid van de gemiddelde Amsterdammer? Een gesprek over overtoerisme en het behoud van een prettig leefklimaat.

Gasten: Roberto Payer en Koen Vollaers

Roberto Payer is general manager van Hilton Amsterdam en sinds 2014 ook van Waldorf Astoria aan Herengracht 542-556. Payer, geboren in Italië, begon zijn loopbaan in 1969 bij Hilton. In 2015 kreeg hij de eervolle onderscheiding EMEA GM Of the Year van Hilton Worldwide. In 2016 werd hij genomineerd voor de Best of the Best Hotelier of the Year, in Las Vegas. Inmiddels woont hij al vijftig jaar in Amsterdam.

Koen Vollaers is horecaondernemer, eigenaar van café Bern op de Nieuwmarkt, oprichter van Pacific West op het Westergasterrein, tegenwoordig samen met Agniet Helmens eigenaar van Pension Homeland en brouwerij Homeland Brewery op het Marineterrein. Vollaers was ook een van de breinen achter restaurant As, restaurant 11 in Post CS en Club Trouw op de Wibautstraat. Van jongs af aan organiseert hij happenings en feesten, waaronder de jaarlijks Aprilfeesten op de Nieuwmarkt.